

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D. v právní věci **žalobce: M. Š.**, nar. „X“, bytem „X“, zastoupeného obecným zmocněncem L. Š., bytem v Ú. n. L., ul. D. č. p. 856, PSČ ..., proti **žalovanému: M i n i s t e r s t v u p r á c e a s o c i á l n í c h v ě c í**, se sídlem v Praze 2, ul. Na Poříčním právu č. p. 1, PSČ 128 01, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 8. 2015, č. j. MPSV-UM/14516/15/9S-ÚSK, sp. zn. SZ/1633/2015/9S-ÚSK,

t a k t o :

- I.** Žaloba s e z a m í t á.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého obecného zmocněnce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 20. 8. 2015, č. j. MPSV-UM/14516/15/9S-ÚSK, sp. zn. SZ/1633/2015/9S-ÚSK, kterým bylo částečně co do odůvodnění změněno a ve zbývajících částech potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ústí nad Labem, kontaktního pracoviště Ústí nad Labem (dále jen správní orgán I. stupně), ze dne 10. 7. 2015, č. j. 242854/15/UL, sp. zn. 7060-15-UL, jímž byla zamítnuta žádost žalobce na přiznání dávky státní sociální podpory – příspěvku na bydlení – ve smyslu ust. § 24 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociální podpoře“), ode dne 1. 4. 2015 s odůvodněním, že nemovitost, k níž byl příspěvek na bydlení žádán, nesplňuje požadavky na byt vymezený dle ust. § 24 odst. 5 zákona o sociální podpoře.

Žalobce v žalobě uvedl, že s žalobou napadeným rozhodnutím zásadně nesouhlasí. Správní orgány dle něj učinily svůj závěr o tom, že nemovitost v obci „X“, k níž se váže

žádost o příspěvek na bydlení, nesplňuje požadavky na byt ve smyslu ust. § 24 odst. 5 zákona o sociální podpoře, bez toho, že by se seznámily stavebními předpisy. Z napadených rozhodnutí totiž nevyplývá, v důsledku porušení jakých ustanovení není možné bydlení v předmětné stavbě považovat za trvalé, když správní orgány vycházely toliko z informací ze stavebního úřadu, že stavba nemá charakter bytu. Přitom jediným faktickým rozdílem mezi stavbami určenými k bydlení a rekreačními objekty je dle žalobce jejich umístění v místě tak, aby byly v souladu se záměry rozvoje obce a územního plánování. V daném případě se však na pozemku, kde stojí rekreační objekt, na nějž je uplatňována žádost o příspěvek na bydlení, nachází rovněž dům postavený na základě stavebního povolení, které mohlo být vydáno pouze při splnění všech zákonem stanovených podmínek pro stavby určené k trvalému bydlení.

Dle žalobce tak správní orgány vydaly svá rozhodnutí na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. S ohledem na uvedené proto navrhnul, aby je soud zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž uvedl, že předmětná nemovitost je vedena jako objekt rodinné rekreace. Pro splnění podmínek vzniku nároku na příspěvek na bydlení však musí být současně splněno, že se jedná o byt ve smyslu ust. § 24 odst. 5 zákona o sociální podpoře, což správní orgán zkoumá z úřední povinnosti. S ohledem na uvedené byl žalobce vyzván, ať doloží doklad o tom, že nemovitost je k trvalému bydlení určena. Žalobce však tuto povinnost nesplnil, předložil toliko kolaudační rozhodnutí, které ale tyto skutečnosti neprokazuje. Při místním šetření provedené obcí T. pak bylo zjištěno, že objektem, k němuž je příspěvek na bydlení žádán, je pouze rekreační domek o rozměrech cca. 5 x 5 m, který lze obývat maximálně krátkodobě, stojící navíc na pozemku zamořeném hlodavci. Na pozemku se sice také nachází dosud nedokončená stavba rodinného domu, ta však rovněž není schopna požadavku funkce bydlení dostát.

Dle právní úpravy zákona o sociální podpoře účinné do 31. 12. 2014 nebyl pojem byt v uvedeném právním předpise vymezen, a dovozoval se proto toliko z judikatury soudů. Bylo proto možné za něj považovat i rekreační objekt, pakliže po zjištění faktického stavu bylo zjištěno, že je schopen samostatně plnit funkci trvalého bydlení. Od 1. 1. 2015 nicméně již pojem byt v zákoně upraven jednoznačně je, a proto nelze ke stavbám určeným k rekreaci příspěvek na byt přiznávat. Pokud pak žalobce namítal, že rodinný dům, taktéž postavený na stejném pozemku, jako předmětná rodinná chata, splňuje podmínky pro trvalé bydlení, žalovaný konstatoval, že tuto skutečnost nerozporuje, nicméně dávka státní sociální podpory byla žalobcem žádána k objektu rodinné rekreace, nikoliv dosud nezkolaudovanému rodinnému domu.

Žalovaný uzavřel, že žalobce nesplnil podmínky pro přiznání příspěvku na bydlení, a proto navrhnul, aby soud žalobu zamítnul.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť zmocněnec žalobce ani žalovaný nevyjádřili do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovým projednáním věci, a proto se má za to, že souhlas udělili, když byli o uvedeném následku ve výzvě soudu výslovně poučeni.

Napadené rozhodnutí žalovaného i jemu předcházející rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2

věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkouvává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu soud dospěl k závěru, že předmětná žaloba z hlediska uplatněných žalobních námitek není důvodná.

Ze správního spisu soud zjistil, že dne 10. 6. 2015 uplatnil žalobce žádost o dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení – od 1. 4. 2015, vztahující se k objektu nacházejícím se v obci „X“. Pro nedostatky žádosti spočívající zejména ve zjištění, že uvedený objekt je určen toliko pro rodinnou rekreaci, nikoliv k trvalému bydlení, bylo správním orgánem I. stupně provedeno další šetření.

V rámci své rozhodovací činnosti správní orgán I. stupně zjistil, že na základě kolaudačního rozhodnutí Okresního národního výboru v Ústí nad Labem ze dne 19. 11. 1979 bylo manželům Š. povoleno užívání rekreační typové chaty BABY II na p. p. č. „X“ (pozn. soudu – dnes p. p. č. „X“).

Dále si správní orgán I. stupně opatřil výtisk z výpisu z veřejné části katastru nemovitostí k datu 10. 7. 2015, z něhož vyplývá, že objekt užívaný žalobcem je v katastru nemovitostí evidován jako stavba pro rodinnou rekreaci.

Sdělením Magistrátu města Ústí nad Labem, stavebního odboru, ze dne 3. 4. 2015, vystaveným na základě žádosti správního orgánu I. stupně byl žadatel informován, že stavba je evidována pro rodinnou rekreaci, a jako taková musí být k uvedenému účelu užívána, s tím, že pro možnost změny užívání na objekt k bydlení by bylo na základě žádosti jejího vlastníka třeba zkoumat skutkový stav a splnění zákonných podmínek.

V souvislosti s dožádáním učiněným z popudu správního orgánu I. stupně sdělil podrobněji Obecní úřad T. v písemnosti ze dne 16. 12. 2014 tomuto správnímu orgánu, že žalobce má na adrese „X“ trvalé bydliště, kde se občas i zdržuje, ale pouze v rámci několikadenního pobytu. Dále v odpovědi k dožádání bylo uvedeno, že na pozemku se nachází hrubá, dosud nezkolaudovaná, stavba, v současné době neobyvatelná, a také rekreační domek o rozměrech cca. 5 x 5 m, kde lze pobývat krátkodobě. Dále Obecní úřad T. v dotyčné odpovědi ze dne 16. 12. 2014 konstatoval, že dle sdělení sousedů je pozemek, na němž je umístěn objekt s adresou „X“, zamořen hlodavci, s tím, že žalobce údajně bydlí se svým bratrem, a to na adrese „X“.

Za takto předestřenému skutkovému stavu pak byla rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 10. 7. 2015, č. j. 242854/15/UL, sp. zn. 7060-15-UL, žádost žalobce o dávku státní sociální podpory – příspěvku na bydlení – od 1. 4. 2015 zamítnuta. V odůvodnění správní orgán I. stupně uvedl, že v daném případě citovaná stavba nesplňuje podmínku jejího užití za účelem bydlení. K odvolání žalobce proti prvoinstančnímu rozhodnutí pak žalovaný v rozhodnutí ze dne 20. 8. 2015, č. j. MPSV-UM/14516/15/9S-ÚSK, sp. zn. SZ/1633/2015/9S-ÚSK, konstatoval, že příspěvek na bydlení lze přiznat toliko pro byt vymezený v ust. § 24 odst. 5 zákona o sociální podpoře – tím však nemůže být objekt sloužící

k rekreaci. Protože tedy žalobce zákonné podmínky nesplnil, žalovaný prvoinstanční rozhodnutí potvrdil.

V předmětné věci se soud k námitce žalobce zabýval především otázkou, zda objekt rekreační chaty nacházející se v obci „X“, bylo možno posoudit jako byt ve smyslu zákona o sociální podpoře, resp. zda došlo ke splnění podmínek pro přiznání příspěvku na bydlení ve smyslu ust. § 24 tohoto zákona.

Dle ust. § 24 odst. 1 zákona o sociální podpoře má nárok na příspěvek na bydlení vlastník nebo nájemce bytu, který je v bytě hlášen k trvalému pobytu, jestliže jeho náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, a součin rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení.

Dle odst. 5 citovaného ustanovení se bytem pro účely tohoto zákona rozumí soubor místností nebo samostatná obytná místnost, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na trvalé bydlení a jsou k tomuto účelu užívání určeny podle stavebního zákona nebo jsou zkolaudovány jako byt.

Při posuzování charakteru stavby v obci T., jako bytu pro účely zákona o sociální podpoře, vycházely správní orgány obou stupňů zcela legitimně z právní úpravy účinné od 1. 1. 2015, a to s ohledem na datum rozhodného čtvrtletí, kterým bylo v daném případě 1. čtvrtletí roku 2015. Ta, na rozdíl od znění zákona účinného do 31. 12. 2014, v ust. § 24 odst. 5 upravuje právní definici pojmu „bytu pro účely zákona o sociální podpoře“. Správní orgány obou stupňů proto v odůvodnění napadených rozhodnutí nemohly jako doposud užít toliko analogie ze stavebněprávních předpisů [např. ust. § 3 písm. g) vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby], či tehdejší judikatury soudů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2010, č. j. 3 Ads 23/2010 – 98, který je dostupný na www.nssoud.cz, a stanovisko Veřejného ochránce práv ze dne 23. 5. 2013, č. j. 1490/2013/VOP/AV), dle nichž bylo pro účely příspěvku na bydlení nutné zabývat se i faktickým stavem prostoru užívaného k bydlení, neboť pojem bytu bylo třeba pro účely práva sociálního zabezpečení vykládat širěji, než jen dle předpisů stavebního práva; ale musely vyjít přímo ze zákonné definice bytu.

Tu do zákona o sociální podpoře zavedla novela č. 252/2014 Sb., jež počínaje dnem 1. 1. 2015 pro účely posuzování dávek státní sociální podpory do ust. § 24 doplnila nový odstavec 5 zabývající se vymezením pojmu bytu. K tomuto kroku přitom zákonodárce přistoupil zcela zjevně proto, aby sjednotil dosavadní ne zcela jednoznačnou praxi a výslovně tak definoval, co je za byt ve smyslu zákona možné považovat, a co naopak nikoliv. Dle ust. § 24 odst. 5 citovaného zákona se tak počínaje 1. 1. 2015 má bytem na mysli jedna či více místností, jež mohou svým charakterem sloužit k trvalému bydlení, a zároveň je k uvedenému účelu užívání určuje buď zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), nebo jsou přímo jako byt zkolaudovány. Žalobce by měl vzít v potaz, že počínaje tímto datem je k prohlášení určitého prostoru za byt pro účely sociálněprávních předpisů třeba obligatorně splnit dvě podmínky, a to kumulativně, tudíž nestačí, aby posuzovaný prostor byl schopen pouze samostatně poskytovat funkci lidsky důstojného trvalého bydlení, ale musí rovněž i splňovat podmínky stanovené stavebním zákonem.

V daném případě z listin obsažených ve spise jednoznačně vyplynulo, že objekt č. e. „X“ není možné za byt ve smyslu zákona o sociální podpoře považovat. Kolaudačním rozhodnutím ze dne 19. 11. 1979 bylo totiž povoleno užívání objektu toliko jako rekreační chaty, obdobně pak v katastru nemovitostí je veden jen jako stavba pro rodinnou rekreaci. V rámci šetření provedeného Obecním úřadem v T. tj. úřadem, v jehož blízkosti se daný objekt nachází, dne 16. 12. 2014 pak bylo dokonce zjištěno, že má charakter toliko rekreačního domku o rozměrech cca. 5 x 5 m. Za takového stavu lze dle názoru soudu předpokládat jeho způsobilost k dlouhodobému, natož trvalému bydlení, jen stěží.

Obecní úřad T. navíc správnímu orgánu I. stupně výslovně sdělil, že žalobce sice má v tomto objektu evidován trvalý pobyt, nicméně se v tomto objektu zdržuje jen občasné v rámci několikadenního pobytu a celý pozemek, na němž je postaven, je zamořen hlodavci – i na základě těchto skutečností nelze přijmout jiný názor, než že daný objekt není způsobilý samostatně poskytovat funkci lidsky důstojného trvalého bydlení. I pokud by však soud dospěl k závěru o splnění této podmínky, nedošlo by ze strany žalobce ke splnění podmínky druhé – tedy určení předmětné stavby k bydlení prostřednictvím stavebního zákona nebo zkolaudování jako byt, když její účel je definován jednoznačně jako rekreační objekt. Vzhledem k uvedenému nelze, než konstatovat, že v případě rekreační chaty nacházející se v obci „X“ se o byt ve smyslu zákona o sociální podpoře nejedná.

Jestliže žalobce rovněž poukazoval na to, že na stejném pozemku, jako se nachází objekt k rekreaci, stojí taktéž dosud nezkolaudovaná stavba, jež s ohledem na nutnost získání stavebního povolení musela splnit podmínky pro trvalé bydlení, soud podotýká, že k přezkoumávané věci nemá uvedená skutečnost žádnou relevanci. Žalobce žádal o poskytnutí příspěvku na bydlení k objektu rekreační chaty, pouze tu proto bylo třeba posuzovat ve vztahu k naplnění pojmu bytu dle ust. § 24 odst. 5 zákona o sociální podpoře. Jestliže však rekreační objekt stanovené podmínky nesplňuje, je nerozhodné, zda dosud nedokončený rodinný dům byl za byt potenciálně považován být mohl.

V daném případě soud v intencích ust. § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl dokazování, jak navrhoval žalobce v žalobě, tj. výslechem účastníků, žalobou napadeným rozhodnutím, rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 15. 4. 1993, podáními žalobce ze dne 5. 6. 2015 a ze dne 11. 6. 2015 a stavebním zákonem, když výsledky účastníků soud vyhodnotil s ohledem na relevantní právní úpravu a zjištěný skutkový stav věci za nadbytečné, dále když žalobcem zmíněné listiny tvoří nedílnou součást správního spisu, jímž se dokazování ve správním soudnictví neprovádí, a když právními předpisy – v daném případě stavební zákon - soud rovněž neprovádí dokazování.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji výrokem rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Soud má za to, že skutkový stav byl dostatečně zjištěn ve smyslu ust. § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu s tím, že žalobou napadené rozhodnutí bylo taktéž přesvědčivě odůvodněno dle požadavků ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. V projednávaném případě soud neobjevil sebemenší náznak toho, že by se žalovaný případem žalobce nezabýval odpovědně a svědomitě.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovanému náhrada nákladů řízení nepřisluší. Navíc, i kdyby žalobce měl ve věci úspěch, mohl by požadovat toliko náhradu hotových výdajů (např. poštovné, jízdné) a nikoliv i tzv. paušální náhradu nákladů řízení, jak bylo judikováno v rozsudku Nejvyššího správního soudu

ze dne 25. 8. 2015, s. zn. 6 As 135/2015 (dostupném též na www.nssoud.cz). V tomto judikátu Nejvyšší správní soud odmítl, že by se na přiznávání náhrady nákladů řízení ve správním soudnictví dal použít princip vyjádřený v novelizovaném ust. § 151 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, a předtím v nálezů Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13 (dostupném na www.usoud.cz), podle něž může mít i nezastoupený úspěšný účastník řízení právo na paušální náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 30. ledna 2017

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová